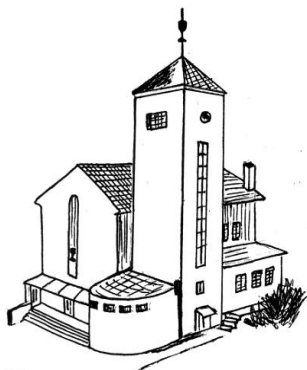

Podzimní Sborové listy 2022

Českobratrská církev evangelická, sbor Mšeno u Mělníka

Podobenství o milosrdném Samařanovi

Ježíš se ujal slova a řekl: "Jeden člověk sestupoval z Jeruzaléma do Jericha a padl do rukou lupičům; ti ho svlékli, zbili, nechali ho tam polomrtvého a odešli. Náhodou sestupoval po té cestě jeden kněz, ale když ho uviděl, obešel ho. Podobně se tam objevil i levita; když přišel k tomu místu, uviděl ho a vyhnul se mu. Ale jeden Samařan na své cestě přišel k němu, a když ho uviděl, byl pohnut soucitem. Přistoupil, na jeho rány nalil olej a víno a obvázal je, položil ho na svého mezka, zavezl do hostince a postaral se o něj. Druhého dne vyjmul dva denáry, dal je hostinskému a řekl: "Postarej se o něj, a co bys vynaložil navíc, to ti zaplatím, až se budu vracet." Kdo z těch tří, myslíš, byl bližním tomu, který upadl mezi lupiče?" On řekl: "Ten, který mu prokázal milosrdenství." Ježíš mu řekl: "Jdi a jednej také tak."
Lukášovo evangelium 10,30-37

V dnešní době, kdy svět sužuje válka, klimatické změny, ekonomická krize a spousta dalších problémů, je solidarita potřeba více než kdy dřív. Jsou to právě tyto časy, kdy objevujeme, že není tak těžké pomoci druhým. To, co je pro nás málo může pro někoho znamenat mnoho. A jsou to právě tyto krizové chvíle, kdy poznáváme, kdo jsou naši bližní. A pro koho to naopak můžeme být my.

A kdo je to ten náš bližní? Jednoduchá odpověď určitě neexistuje. Váš bližní může být někdo z Vaší rodiny - maminka, tatínek, babička, bratr, sestra. Nebo i někdo jiný - Váš partner, nejlepší kamarád, kolega z práce. Nejde však jen o někoho, kdo Vám je neustále nablízku. Tuhle roli může, stejně jako v tomhle příběhu, sehrát naprosto někdo cizí. Někdo, koho potkáte jen jednou, zrovna v ten správný moment. On Vám pomůže a už ho nikdy znovu nevidíte, ale jen tak na něj nezapomenete.

Někdy se stane, že jako tento polomrtvý byste čekali oporu a pomoc od někoho jako je kněz, doktor, učitel, psycholog. I přes svoji odbornost Vám v tu chvíli nebudou schopni pomoci. Třeba se blbě vyspali nebo mají moc jiné práce. Na Vás a na Vaši bolístku nemají čas. Vaše trápení nevidí a nechápou. A pomoc nakonec přijde z nečekaných končin.

Vy ale nemusíte být nutně tím zraněným. Kolikrát v životě se stane, že projdete kolem žebrajícího bezdomovce a děláte, že neexistuje. A vymýšlíte si v hlavě výmluvy proč mu zrovna těch pět korun, co máte v kapse, nemůžete dát. Ale může jít i o kamaráda, který se trápí. Radši děláme, že trápení nevidíme a vše je v pořádku. Co hůř, jsou i situace, kdy se z nás ať omylem či záměrně stane ten lupič a svými slovy či skutky někoho zraníme a on pak potřebuje pomoc.

Ale může se stát, že se z Vás stane i samotný Samařan. Nikdy nevíte, kdo zrovna bude potřebovat pomoci a zrovna ve Vás bude hledat oporu. Někdy se až zpětně dozvídáte, jak jste někomu pomohli z nejhoršího a třeba jste jen prohodili slovo útěchy. Někdy ale jen to nestačí. Někdy je třeba si uvědomit, že cesta k pomoci bude náročnější a strmější než jen vlídné slovo. Musíme proto vždy zajistit nejprve to akutní - stejně jako Samařan - vydezinfikovat a obvázat rány.

Je důležité si položit otázku - je pomoc tomuto člověku v mých silách? Dokážu mu opravdu plně nabídnout vše, co potřebuje? Kde jsme teď a kam až je třeba dojít? A nestane se během této cesty, že nebude trvat dlouho, že sám nebudu moci a padnu?

Vždy zvážit naše vlastní síly. Neodmítnout člověka, když o pomoc žádá nebo ji evidentně potřebuje. Ale umět ho nasměrovat tím správným směrem je často mnohem důležitější než obětovat vše jen proto, abych tomuto člověku pomohl. Když mně dojdou síly a nebudu moci dál sám, kdo raněnému pomůže? Zůstaneme oba ležet na cestě? Samařan také věděl, že potřebuje jet dál. Neodvezl raněného až k němu domů, kde by se o něj staral, dokud by se raněný neuzdravil. A neobětoval mu tak měsíce,

kteří by nechodil do práce a nevrátil se ke své rodině. Zavezl ho do hostince. Věděl, že se zde o zraněného postarají. A on se může vrátit zpět ke své cestě. Zároveň ale přislíbil svůj návrat. Že ho bude kontrolovat, jestli nebude v budoucnu ještě potřeba s něčím pomoci. A zda se zraněnému dostává péče, kterou potřebuje.

Pravidlo myslet na vlastní síly můžete potkat na různých místech – třeba, když cestujete letadlem s dítětem a je třeba dát si ochrannou masku. Je třeba ji dát sobě dřív než dítěti. Pokud vy nepřežijete, tak šance pro dítě je mizivá. I kdyby mělo masku, samo si už nepomůže. Když hoří, také musíte zavolat nejprve hasiče, než začnete někoho zachraňovat. Dávejte si pozor, abyste nedávali na dluh a sami pak neztroskotali.

Vždy přemýšlejte, jestli se nedá najít ještě efektivnější pomoc někde u odborníka.

Když třeba znovu narazíte na žebrajícího bezdomovce, jestli by mu ještě víc než Vašich pět korun nepomohlo, kdybyste mu dali něco k jídlu. A zkusili s ním najít místní sociální pracovníky, kteří by mu dokázali nabídnout pravidelnou stravu a nocleh, možná dokonce i práci. Pokud se Váš kamarád bude déle něčím trápit, pokuste se mu najít člověka - terapeuta, který by si s ním mohl promluvit a poradit mu. Jít tu cestu s ním, ale nenechat se semlít.

Takového samaritána potřebujete někdy udělat i sami sobě. Sami sobě být bližními, když jste v úzkých a potřebujete pomoci. Mluvit i sami k sobě vlídnými slovy a vyhodnotit, co zvládnete sami a na co už potřebujete někoho dalšího. Nebojte se říct si o pomoc. Zkuste sami sebe alespoň nasměrovat k někomu, kdo by vám mohl pomoci.

V každé chvíli je tu ale nakonec vždy někdo, kdo vás podrží a kdo vám pomůže držet či aspoň přidržovat někoho dalšího. Někdo, kdo vás nasměruje na tu správnou cestu. A tím někým je Bůh a Pán Ježíš Kristus. Proto se v nesnázích modlete a pomoc vám přijde naproti.

Sára Šimková (členka evangelického sboru ve Mšeně, studentka 3. ročníku teologie na Evangelické teologické fakultě UK Praha – kázání z neděle 31. 7. 2022 ve Mšeně)

Bohoslužby ve skalách

Bohoslužeb ve skalách na Vyhlídkách u Romanova se v sobotu 18. června zúčastnilo 45 lidí. Z toho bylo 30 lidí z Německa – převážně z evangelického luterského sboru Gruna Seidnitz z Drážďan. Ti většinou přijeli autobusem.

Letošní bohoslužby byly věnovány tématu: „Co nám dává naději i v čase války a existenčního ohrožení?“ Luterský farář Michael Führer vyšel ve svém kázání založeném na biblickém textu ze Zjevení sv. Jana, kde se mluví o novém nebi a nové zemi. Vše bude obnoveno a Bůh postaví nový Jeruzalém. Kazatel řekl, že se může zdát, že bible je knihou pohádek a pokračoval: „*Ne Bible není kniha pohádek. Nechce nás odvádět od drsné reality hezkými obrázky. Daleko více je to kniha, která má živit naši naději. Protože jedině s nadějí můžeme žít dobře. Ačkoli se většině z nás daří docela dobře, naše současná doba je plná špatných zpráv:- Potraviny jsou stále dražší. Ceny energií rostou velmi rychle. - Stále více dochází k přírodním katastrofám. A na Ukrajině, tedy v těsné blízkosti, zuří hrozná válka.*“ Dodal, že my lidé potřebujeme do života dobré zprávy. A ve Zjevení sv. Jana je máme. Křesťanské zprávy neslibují, že všechno bude jen dobré. Ale dávají nám naději. Bůh, který stvořil nebe a zemi, na konci časů znovu vytvoří a uzdraví vše, co se odklonilo od dobra. Ti, kteří milují válku, budou všichni poraženi! A to také znamená: Násilí a smrt nemají poslední slovo! To je Boží zaslíbení.

Kazatel si položil otázku, zda máme jen pasívně přihlížet a čekat, když hybatelem všeho je Bůh. Odpověď zněla: „*Ne. To by byl špatný závěr! Bůh se spojuje se starým stvořením a proměňuje ho. Cestu s námi začal již za těchto současných pozemských podmínek. A proto je důležité, jak k jeho zaslíbení přistupujeme. Máme už teď dělat vše možné pro to, abychom proměnili utrpení v radost, setřeli slzy, utěšili lidi, pomohli jim v jejich trápení, snažili se léčit či zmírňovat nemoci...Budeme-li naslouchat Božím zaslíbením a doufat, pak bude všechno, co se teď dá jen těžko snést, trochu oslabeno. Na nás, své milované děti, které mu jdou svým životem vstříc, očekává s otevřenou náručí. – To je moje naděje, i v těžkých časech.*“

Mšenský evangelický farář Michal Šimek přítomné pozdravil s přesvědčením, že síla Božího slova je větší než zbraně a vliv velkých národů. A tato Hospodinova síla se nakonec projeví dříve nebo později i

ve světě, ve kterém žijeme. Svě tvrzení opřel o slova starozákonního proroka Micheáše, který kdysi řekl, že na konci věků budou národy putovat k hoře Hospodinova domu. Mocné národy budou za své násilí potrestány a zbraně budou přeměněny v pracovní nástroje sloužící k obdělání polí. Už se nikdo nebude muset bát, že bude přepaden. Celé nám to může dnes připadat jako iluze. M. Šimek vyjádřil přesvědčení, že tato prorokova slova nám dává naději i dnes a dodal: „*Tvůrčí síla ducha Božího může přinést nakonec do našeho světa nový řád a naději. A to navzdory zlým silám, které chtějí vše zničit, rozvrátit a opanovat. Prorok připomíná, že tyto síly jsou již dnes odsouzeny k zániku. Hospodin je ten, kdo je na tomto světě nejvyšší a nejmocnější.*“ Po bohoslužbách se konal piknik. Hosté z Německa potom ještě navštívili mšenský evangelický kostel.

Michal Šimek (psáno pro měsíčník Mšensko)

Kočovná divadelní družina Ductus deferens hrála na farní zahradě

Mladí, talentovaní nadějní, originální, přemýšliví. Tak by se také dalo charakterizovat vystoupení divadelníků Ductus deferens, které se uskutečnilo v pátek 22. 7.2022 na farní zahradě mšenského evangelického sboru. Bylo součástí šňůry představení tohoto souboru po celé České republice. Představení nazvané Na Políčku sledovalo na 40 diváků.

Nadějní umělce byli odměněni bouřlivým potleskem.

A jak vnímali své vystoupení samotní aktéři? Takto: „*Mšeno je nádherné město, ať už pro pečlivě dochované historické centrum či blízké krásy Kokořínska. Nikdo z nás Mšeno doposud nenavštívil, a tak jsme byli velice příjemně překvapeni. Dva členové našeho souboru navíc pocházejí z evangelických rodin, tedy zázemí Evangelického kostela, na jehož zahradě jsme mohli své představení uvést, nám bylo blízkým. Na poměry tak malého města jsme se těšili velkému diváckému zájmu. Vždy jsme rádi za každého jednoho diváka, který si najde čas a rozhodne se ho strávit kulturně. Doufáme, že se naše tvorba setkala s pochopením, neb není tvorbou prvoplánovou a moc děkujeme za pozvání a vřelé přijetí.*“

Soubor Ductus deferens mohou zájemci sledovat na Facebooku a Instagramu:

<https://www.facebook.com/ductusdeferens>
https://www.instagram.com/_ductusdeferens/

Michal Šimek

Svoboda a naděje na mšenském koupališti

Diskusního večera na téma „Svoboda a naděje“, se v sobotu 20. srpna na mšenském koupališti zúčastnilo na 40 lidí. Jako hosté přijeli akademický sochař Petr Císařovský ((Olešno, Praha), vydavatel Vladimír Drápal (Louny) a filosof Miroslav Vodrážka (Praha). Mšenští organizátoři – divadelník Václav Novák a evangelický farář Michal Šimek - toto téma zvolili s ohledem na současnou situaci. Dva roky covidu, zvyšující se ceny energií a válka na Ukrajině vyvolává pocit nejistoty a obav z budoucnosti. Nešlo o to, aby se hosté zabývali konkrétními rozbory situace v ekonomice či na bojišti, ale aby přítomným shrnuli své životní zkušenosti a názory s výhledem do budoucna.

Během zhruba dvouhodinového pořadu hosté hledali spolu s moderátorem Michalem Šimkem, mšenskými divadelníky a návštěvníky večera odpovědi na dané otázky ve čtyřech oddělených blocích. Moderátor kladl otázky typu: Co pro vás znamená svoboda? Kdy jste se sám cítil nejvíce a nejméně svobodný? Co jste sám udělal pro to, aby v naší zemi byla svoboda? Co je pro vás zdrojem naděje a kde ji hledat v době různých obav nejistoty?

Každý blok zahájil Karel Vepřek nevyumělkovaným a právě proto úchvatným zpěvem písně Sváti Karáska za doprovodu kytary. Poté vždy jeden z přítomných členů souboru mšenských divadelníků (Jiří Fanta, Dana Sobotková, Václav Novák) přečetl výroky významných osobností o svobodě a demokracii. Pak moderátor položil hostům otázku, na kterou postupně každý z nich odpovídal, případně se doplňovali a navzájem na sebe reagovali.

Všichni se angažovali v době minulého komunistického režimu, se kterým nesouhlasili. Možná se pro přítomné až překvapivě shodli na tom, že svobodně se cítili i tehdy navzdory ústrkům a šikanám. Tedy ne až po převratu. Každý cestu ke svobodě prožíval jinak. Petr Císařovský uměleckou tvorbou, kde se podle svých slov nezpronevěřil zásadě, že by přijal kšeft odporující jeho morálním zásadám. Vladimír Drápal a

Miroslav Vodrážka se cítili svobodně v prostředí českého undergroundu. Ale s nástrahami se museli vyrovnávat každý po svém i po změně režimu. Vladimír Drápal byl v Lounech úspěšným vedoucím činitelem místní kultury včetně vedení městského divadla. Poté, co mu nově zvolení poslanci za ANO, kteří se domnívali, že kultuře rozumí nejlépe, začali diktovat, jak to má dělat, podal výpověď. Tím si pro sebe zachoval svobodu. .

Petr Císařovský poukázal na to, že dnes jsme zahlceni mnoha možnostmi a vábníčkami. Cestu ke svobodě je však třeba hledat a najít omezení sám v sobě. Svoboda totiž není to, že si mohu dělat, co chci.

Miroslav Vodrážka se k tématu naděje vyjádřil tak, že to není něco hotového, a jistého. Nese v sobě neznámé a nepoznané. Kriticky poukázal na šidítka optimismu s vírou, že všechno bylo, je a bude v pohodě. „*A i kdyby něco nedopadlo podle našich představ, neznamená to konec naděje,*“ dodal.

Po diskusi návštěvníci odměnili hosty potleskem. Všichni se shodli na tom, že účast na tomto večeru stála za to. K této spokojenosti přispělo i město Mšeno, které tuto akci finančně podpořilo.

Michal Šimek (psáno pro měsíčník Mšensko)

Krátce

V květnu se v rámci bohoslužeb konaly křty dvou dětí. V neděli 1. května byl pokřtěn Kevin Porubán, syn Tímej Kissově a Csaby Porubána. V neděli 8. května byl pokřtěn Matyáš Langr, syn Lenky Langrové Sadílkové a Zdeňka Langra.

xxx

V neděli 19. června se v evangelickém sboru v Kutné Hoře konalo seniorátní shromáždění Jeronymovy jednoty. Mšenskému evangelickému sboru byl na základě podané žádosti poskytnut dar ve výši 25 tisíc Kč na vyvložkování komína na faře.

xxx

V sobotu 3. září 2022 se uskutečnilo výjezdní zasedání staršovstva v Poděbradech. Zde oznámil kurátor Luboš Skopec, že se přihlásil do kursu pro výpomocné kazatele.

Michal Šimek

Pohádka o andělu Karlovi zahájila Noc kostelů ve Mšeně

Podobně jako loni, i letos Jitka Hrdličková rozhýbala loutky starý Kotoučový a pohádkou o andělu Karlovi, který si chtěl vzít dovolenou. Zahájila tak v pátek 10. června Noc kostelů ve Mšeně. Na začátku i na konci zazněla píseň Karla Kryla „Anděl“ – jednou reprodukovane, podruhé ji v závěru zazpíval s kytarou evangelický farář Michal Šimek. Loutkové divadlo přilákalo do mšenského evangelického kostela na sedmdesát návštěvníků – většinou dětí v doprovodu maminek, tatíků a babiček. Nutno říci, že dynamické herecké mistrovství Jitky Hrdličkové po právu všichni odměnili potleskem.

Po divadle se většina návštěvníků přemístila na farní zahradu, kde si ještě několik hodin hrála, skotačila, povídala a diskutovala nebo opékala špekáčky na ohni, který udržoval Mirek Hrdlička. Ten se potom přesunul na věž kostela, kde rozhýbal zvon. Ten se rozezněl do kraje, aby pozval k návštěvě kostela či k výstupu na věž. Návštěvníci celou dobu jako skupinky i jednotlivci vystupovali na věž, aby se rozhlédli po kraji.

Pořadatelé akce připravili na večer koncert písničkáře Jiřího Smrže, který do Mšena přijel z jihočeského Písku. Když zahajoval úvodní písní, sedělo v lavicích dole v kostele a na kruchtě dvacet posluchačů, v závěru jich bylo kolem třiceti. Potvrdilo se, že tento umělec patří k nejlepším ve svém oboru u nás. Jeho vystoupení provázela skromnost spojená s vysoce individuálním, originálním, promyšleným a procítěným přednesem textů vlastních písní doprovázených na kytaru.

Letošní Noc kostelů ve Mšeně navštívilo celkem 105 lidí všech generací. Dík patří všem, kteří pomohli zajistit hladký průběh Noci kostelů. Jitce a Mirkovi Hrdličkovým a v neposlední řadě také Jirkovi Klementovi, který v nouzi nejvyšší ochotně přijel a nazvučil aparaturu pro vystoupení Jiřího Smrže.

Michal Šimek psáno pro Měsíčník Mšensko

Gottesdienst in Felsen - Predigt zu Offenbarung 21 Bohoslužby ve skalách - kázání na Zjevení 21

Der Seher Johannes hat vor ca. 2000 Jahren, auf der griechischen Insel Patmos lebend, in Gottes Zukunft gesehen. Und er hat seine von Gott geschickten Visionen aufgeschrieben.

Asi před 2000 lety viděl vizionář Jan, žijící na řeckém ostrově Patmos, do Boží budoucnosti. A své Bohem seslané vize zapsal.

Und ich sah einen neuen Himmel und eine neue Erde; denn der erste Himmel und die erste Erde sind vergangen, und das Meer ist nicht mehr. Und ich sah die heilige Stadt, das neue Jerusalem, von Gott aus dem Himmel herabkommen, bereitet wie eine geschmückte Braut für ihren Mann.

Und ich hörte eine große Stimme von dem Thron her, die sprach: Siehe da, die Hütte Gottes bei den Menschen! Und er wird bei ihnen wohnen, und sie werden sein Volk sein und er selbst, Gott mit ihnen, wird ihr Gott sein;

und Gott wird abwischen alle Tränen von ihren Augen, und der Tod wird nicht mehr sein, noch Leid noch Geschrei noch Schmerz wird mehr sein; denn das Erste ist vergangen.

Und der auf dem Thron saß, sprach: Siehe, ich mache alles neu! Und er spricht: Schreibe, denn diese Worte sind wahrhaftig und gewiss!

A viděl jsem nové nebe a novou zemi; neboť první nebe a první země jsou pryč a moře již není.

A viděl jsem svaté město, nový Jeruzalém, sestupující od Boha z nebe, připravený jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha.

A slyšel jsem veliký hlas od trůnu, řkoucí: Hle, přibyték Boží mezi lidmi! A bude s nimi bydlet a oni budou jeho lidem a on sám, Bůh s nimi, bude jejich Bohem;

a Bůh setře každou slzu z jejich očí a smrti již nebude, ani nebude více truchlení, ani křiku ani bolesti; neboť co bylo, pomínulo.

A ten, který seděl na trůnu, řekl: Hle, všechno tvořím nové! A řekl: Piš, neboť tato slova jsou pravdivá a jistá!

Wer solche Sätze aus der Bibel hört, könnte denken: „Die Bibel ist ein Märchenbuch. Was sie erzählt, ist zu schön, um wahr zu sein!“

Kdo takové věty z Bible slyší, mohl by si myslet: „Bible je kniha pohádek. To, co říká, je příliš dobré na to, aby to byla pravda!“

Nein. Die Bibel ist kein Märchenbuch. Sie will uns nicht durch schöne Bilder von der harten Wirklichkeit ablenken.

Vielmehr ist die Bibel ein Buch, das unsere Hoffnung nähren will. Denn nur hoffnungsvoll können wir gut leben.

Ne Bible není kniha pohádek. Nechce nás odvádět od drsné reality hezkými obrázky.

Daleko více je to kniha, která má živit naši naději. Protože jedině s nadějí můžeme žít dobře.

Obwohl es den meisten von uns ziemlich gut geht, ist unsere Gegenwart angefüllt mit schlechten Nachrichten:

- Unsere Lebensmittel werden teurer.
- Die Energiepreise wachsen sehr schnell.
- Mehr und mehr gibt es Naturkatastrophen.
- Und in der Ukraine, also ganz in unserer Nähe, tobt ein böser Krieg.

(...)

Ačkoli se většině z nás daří docela dobře, naše současná doba je plná špatných zpráv:

- Potraviny jsou stále dražší.
- Ceny energií rostou velmi rychle.
- Stále více dochází k přírodním katastrofám.
- A na Ukrajině, tedy v těsné blízkosti, zuří hrozná válka.

(...)

Wir brauchen für unser Leben gute Nachrichten. Und in der Bibel sind die wichtigsten guten Nachrichten zu finden; gerade auch im Buch der Offenbarungen des Johannes.

V životě potřebujeme dobré zprávy. A v Bibli můžeme najít ty nejdůležitější dobré zprávy; třeba právě v knize Zjevení Jana.

Die christliche Verkündigung verspricht nicht: „Alles wird irgendwie gut.“ - Sie kündigt vielmehr an: Am Ende der Zeit wird Gott alles Schlimme, alles Kranke, alles Böse... aufheben und verwandeln:

„Gott wird abwischen alle Tränen von ihren Augen, und der Tod wird nicht mehr sein, noch Leid noch Geschrei noch Schmerz wird mehr sein.“

Křesťanské zprávy neslibují: „Všechno bude nějak dobré.“ – Spíše oznamují: Na konci časů Bůh odstraní všechno špatné, všechno nemocné, všechno zlé... a promění to:

"Bůh jim setře každou slzu z očí a smrt už nebude, ani smutek, křik ani bolest už nebude."

Gott, der Himmel und Erde geschaffen hat, wird am Ende der Zeit alles, was sich vom Guten wegentwickelt hat, neu schaffen, heilen.

„Ich sah einen neuen Himmel und eine neue Erde; denn der erste Himmel und die erste Erde sind vergangen, und das Meer ist nicht mehr.“

Bůh, který stvořil nebe a zemi, na konci časů znovu vytvoří a uzdraví vše, co se odklonilo od dobra.

„Viděl jsem nové nebe a novou zemi; neboť první nebe a první země pominuly a moře již není.“

Das heißt: Alles Schlimme, alles Kranke, alles Böse wird am Ende nicht triumphieren, sondern von Gott in Gutes verwandelt. - Die den Krieg lieben, werden alle Verlierer sein!

Und das bedeutet auch: Gewalt und Tod haben nicht das letzte Wort!

To znamená: Všechno zlé, všechno nemocné, všechno zlé nebude na konci slavit vítězství, ale bude Bohem proměněno v dobro. - Ti, kteří milují válku, budou všichni poražení!

A to také znamená: Násilí a smrt nemají poslední slovo!

Wenn wir dieser Tage Bilder sehen von Naturkatastrophen, wenn wir hören, was im Krieg alles Schlimmes passiert, dann könnten wir verzagen

und vermuten: „Es wird immer nur schlimmer.“

Dieser Meinung stellt sich die Bibel entgegen und sagt: „Nein! – Am Ende wird Gott einen neuen Himmel und eine neue Erde schaffen.“

Když v těchto dnech vidíme obrázky přírodních katastrof, když slyšíme, co špatného se děje ve válce, můžeme si zoufat a předpokládat, že to bude už jenom horší.

Bible se staví proti tomuto názoru a říká: „*Ne!* – *Nakonec Bůh stvoří nové nebe a novou zemi.*“

Nach biblischer Botschaft schaffen nicht wir Menschen das Paradies. Das war ein dummer Irrglaube von Kommunisten in meiner Kindheit.

Am Lebensende stehen wir auch nicht an einem Ufer und warten, dass uns irgend ein Fährmann nach „drüben“ in ein Märchenland übersetzt.

Nein. Wir hoffen auf Gottes Verheißung, dass er das gute Werk, das er mit uns zu Lebzeiten begonnen hat, vollenden wird, dass er uns neu schafft.

Podle biblického poselství my lidé nevytváříme ráj. To byla hloupá mylná představa komunistů v mém dětství.

Na konci života nestojíme ani na břehu a nečekáme, až nás nějaký převozník odveze „tam na druhou stranu“ do pohádkové země.

Ne. V Božím zaslíbení doufáme, že dokončí své dobré dílo, které s námi započal za našeho života; že nás vytvoří znovu.

Am Ende der Zeit werden wir in der Lage sein, Gott zu sehen und in seiner Nähe zu leben.

„Und Gott wird bei ihnen wohnen, und sie werden sein Volk sein und er selbst, Gott mit ihnen, wird ihr Gott sein.“

Na konci času budeme schopni vidět Boha a žít v jeho blízkosti.

"A Bůh bude bydlet s nimi a oni budou jeho lidem a on sám, Bůh s nimi, bude jejich Bohem."

Leben in der Nähe Gottes... - die Bibel spricht da von einem neuen „Jerusalem“, einer wunderschönen Stadt, in der es keine *Tränen, keinen Tod, kein Leid, kein Geschrei, keinen Schmerz* mehr geben wird.

Dieses „Jerusalem“ ist kein geographischer Ort, sondern die Bezeichnung

für vollkommenes Heil und wunderbaren Frieden.

Žít blízko Boha... – Bible mluví o novém „Jeruzalémě“, krásném městě, kde už nebudou žádné *slzy, žádná smrt, žádné utrpení, žádný nářek, žádná bolest.*

Tento „Jeruzalém“ není žádné zeměpisně určené místo, ale označení pro dokonalou spásu a úžasný pokoj.

Das ist kein Märchen. Das ist kein Traum. Das ist keine selbstgebastelte Illusion. Nein. Das ist Gottes Verheißung!

„Und Gott, der auf dem Thron saß, sprach: Siehe, ich mache alles neu! Und er spricht: Schreibe, denn diese Worte sind wahrhaftig und gewiss!“

Tohle není pohádka. Tohle není sen. To není vlastními silami vytvořená iluze. Ne. Toto je Boží zaslíbení!

„A Bůh sedící na trůnu řekl: Hle, všechno tvořím nové! A říká: Piš, protože tato slova jsou pravdivá a jistá!“

Am Ende steht eine neue Schöpfung Gottes. – Daraus ergibt sich eine Frage: Wenn Gott der Handelnde ist, müssen wir da nur alles geduldig abwarten? - Nein. Das wäre eine falsche Schlussfolgerung!

Na konci je nové Boží stvoření. – Vyvstává z toho otázka: Je-li konatelem Bůh, musíme na všechno jen trpělivě čekat? - Ne. To by byl špatný závěr!

Gott knüpft an die alte Schöpfung an und verwandelt sie. Er hat seine Wege mit uns schon unter den jetzigen irdischen Bedingungen begonnen. Und deshalb ist wichtig, wie wir auf seine Verheißung zugehen.

Wir sollen jetzt schon mit allem, was uns möglich ist, Leiden in Freude verwandeln, Tränen abwischen, Menschen trösten, ihnen im Leid helfen, versuchen, Krankheiten zu heilen oder zu lindern...

Bůh se spojuje se starým stvořením a proměňuje ho. Cestu s námi začal již za těchto současných pozemských podmínek. A proto je důležité, jak k jeho zaslíbení přistupujeme.

Máme už teď dělat vše možné pro to, abychom proměnili utrpení v radost, setřeli slzy, utěšili lidi, pomohli jim v jejich trápení, snažili se léčit či

zmírňovat nemoci...

Wenn wir im Sinne Gottes handeln, dann ist er jetzt schon mitten unter uns, wenn auch noch nicht so offensichtlich, wie er im neuen Jerusalem sein wird.

Wenn wir auf Gottes Verheißungen hören und hoffen, dann wird alles, was jetzt schwer erträglich ist, schon ein wenig entmachtet.

Pokud jednáme v duchu Božím, je již mezi námi, i když ne tak zjevně, jako bude v novém Jeruzalémě.

Budeme-li naslouchat Božím zaslíbením a doufat, pak bude všechno, co se teď dá jen těžko snést, trochu oslabeno.

Auf uns, seine geliebten Kindern, die ihm entgegen leben, wartet er mit ausgestreckten Armen. – Das ist, auch in schwerer Zeit, meine Hoffnung. AMEN

Na nás, své milované děti, které mu jdou svým životem vstříc, očekává s otevřenou náručí. – To je moje naděje, i v těžkých časech. AMEN

Michael Führer - Pfarrer der Ev.-Luth. Landeskirche Sachsens, aus Dresden

farář zemské Evangelické luterské církve v Sasku, z Drážďan

Bohoslužby ve skalách – pozdrav Michala Šimka

Milí přátelé, biblické slovo má podivuhodnou moc. Může nám znít aktuálně i dnes - v době války na Ukrajině. V době ohrožení těch, co byli 24. února letošního roku zákeřně přepadeni. Ohrožen je celý svět. I my, kteří jsme se dnes tady shromáždili.

Starozákonní prorok Micheáš před dávnými časy řekl:

„I stane se v posledních dnech, že se hora Hospodinova domu bude tyčit nad vrcholy hor, bude povznesena nad pahorky a budou k ní proudit národy.

2Mnohé pronárody půjdou a budou se pobízet: „Pojďte, vystupme na Hospodinovu horu, do domu Boha Jákobova. Bude nás učit svým cestám a my budeme chodit po jeho stezkách.“ Ze Sijónu vyjde zákon, slovo Hospodinovo z Jeruzaléma.

3On bude soudit mnohé národy, ztrestá mocné pronárody, i ty nejvzdálenější. I překují své meče na radlice, svá kopí na vinařské nože. Pronárod nepozdvihne meč proti pronárodu, nebudou se již cvičit v boji.

4Každý bude bydlet pod svou vinnou révou, pod svým fíkovníkem, a nikdo ho nevyděsí. Tak promluvila ústa Hospodina zástupů.“ (Micheáš 4,1-4)

Útok, ničení, násilí je symbol zmaru. Víra ve vítězství napadených je povznášející a dává jistou naději. Nevíme však, jak to celé dopadne. Ovlivnění každodenními zprávami z bojiště či zvyšujícími se cenami, se můžeme propadnout beznaději a skleslosti. Ne tak prorok Micheáš. Měl řadu důvodů k tomu, aby viděl a prorokoval zkázu. Dovedl však ukázat svým současníkům naději. Výhled tam, kam nakonec svět dojde. Ne k válečným střetům. Národy poznají, že je zde síla mocnější než kterýkoli panovník. Sám Hospodin, Stvořitel. A na jeho horu budou putovat zástupy, aby se vzdělávaly nikoliv v umění ničit, ale v umění tvořit.

V těch dnech budou spravedlivě potrestány i mocné národy. A nebudou se již vyrábět zbraně, ale bude se obdělávat úrodná půda, která přinese obživu. A každý bude v klidu užívat to, co vytvořil a vypěstoval. Už se nikdo nebude muset bát, že ho někdo přepadne. Je to iluze, marné sny, utopie? Můžeme si tyto otázky klást. Můžeme

pochybovat.

Na druhé straně nám prorok ukazuje a připomíná, že tvůrčí síla ducha Božího může přinést nakonec do našeho světa nový řád a naději. A to navzdory zlým silám, které chtějí vše zničit, rozvrátit a opanovat.

Prorok připomíná, že tyto síly jsou již dnes odsouzeny k zániku.

Hospodin je ten, kdo je na tomto světě nejvyšší a nejmocnější.

Amen

Michal Šimek - evangelický farář ve Mšeně u Mělníka

Gottesdienst in Felsen – Gruss von Michal Šimek

Liebe Freunde, das biblische Wort hat eine wunderbare Kraft. Es mag für uns auch heute noch aktuell klingen - während des Krieges in der Ukraine. In einer Zeit der Gefahr für diejenigen, die am 24. Februar dieses Jahres heimtückisch angegriffen wurden. Die ganze Welt ist in Gefahr. Auch wir, die wir uns heute hier versammelt haben.

Der alttestamentliche Prophet Micha sagte vor langer Zeit:

¹ *Es wird aber in den letzten Tagen geschehen, daß der Berg des Hauses des HERRN festgegründet an der Spitze der Berge stehen und über alle Höhen erhaben sein wird.*

² *Und Völker werden ihm zuströmen, und viele Nationen werden hingehen und sagen: «Kommt, laßt uns wallen zum Berge des HERRN, zum Hause des Gottes Jakobs, daß er uns über seine Wege belehre und wir auf seinen Pfaden wandeln!» Denn von Zion wird die Lehre ausgehen und des HERRN Wort von Jerusalem.* ³ *Und er wird Schiedsrichter sein zwischen großen Völkern und zurechtweisen starke Nationen, die weit weg wohnen, also daß sie ihre Schwerter zu Pflugscharen und ihre Spieße zu Rebmessern verschmieden; kein Volk wird wider das andere ein Schwert erheben, und sie werden nicht mehr den Krieg erlernen;* ⁴ *sondern jedermann wird unter seinem Weinstock und unter seinem Feigenbaum sitzen, und niemand wird ihn stören; denn der Mund des HERRN hat es geredet!*

Angriff, Zerstörung, Gewalt ist ein Symbol des Untergangs. Der Glaube an den Sieg der Angegriffenen ist erhebend und gibt Hoffnung. Wir wissen jedoch nicht, wie das alles ausgehen wird. Beeinflusst von täglichen Schlachtfeldnachrichten oder steigenden Preisen können wir der Verzweiflung und Depression erliegen. Nicht so der Prophet Micha. Er hatte viele Gründe, Zerstörung zu sehen und zu prophezeien. Aber er konnte seinen Zeitgenossen Hoffnung machen. Ein Blick darauf, wohin die Welt letztendlich gehen wird. Nicht für Kriege. Nationen werden wissen, dass die Macht hier mächtiger ist als jeder andere Herrscher. Der Herr selbst, der Schöpfer. Und Massen werden zu seinem Berg reisen, um nicht in der Kunst des Zerstörens, sondern in der Kunst des Erschaffens zu lernen. In jenen Tagen werden sogar die mächtigen Nationen gerecht bestraft. Und es werden keine Waffen mehr produziert, sondern fruchtbares Land kultiviert, von dem man leben kann. Und jeder wird sich

an dem erfreuen, was er geschaffen und gepflegt hat. Niemand muss sich mehr Sorgen machen, angegriffen zu werden. Ist es eine Illusion, ein eitler Traum, eine Utopie? Diese Fragen können wir uns stellen. Wir können es bezweifeln.

Andererseits zeigt uns der Prophet und erinnert uns daran, dass die schöpferische Kraft des Geistes Gottes letztendlich neue Ordnung und Hoffnung in unsere Welt bringen kann.

Und das trotz der bösen Mächte, die alles zerstören, untergraben und kontrollieren wollen. Der Prophet erinnert uns daran, dass diese Kräfte bereits dem Untergang geweiht sind. Der Herr ist der Höchste und Mächtigste der Welt. Amen

Michal Šimek - Pfarrer der Gemeinde der Böhmisches Brüder in Mšeno bei Mělník

Politické názory reformátorů

Luther - Zwingli – Kalvín

Předmluva:

Chceme se dnes zabývat nikoli teologickými, nýbrž politickými myšlenkami reformátorů. Musíme si ale být vědomi, že všichni reformátoři byli teology, nikoli politickými mysliteli. Dokonce platí, že původně chtěli církve očistit od politiky, do níž církve zabředla až po krk. Dá se říci, že středověká církev už nebyla nic jiného než politika a to nejen papežská, ale i císařská a královská podle jména křesťanských. Je tak zaznamenán i Lutherův výrok, že „Kristus Pán měl na světě naléhavější práci, než aby kázal a učil o světské říši, nebo ji zřizoval či pořádal“.

Martin Luther (1483–1546)

Východiskem mu bylo soustředění na podstatu křesťanství. Tou podstatou je Lutherovi víra. Ne víra jako církevní učení, ale jako bytostný postoj, kterým víra uchopuje a dosahuje smíření s Bohem, které pro nás vykonal Ježíš Kristus. A to vše bez pomoci nějakého zákona, jímž bychom se měli řídit a tím si Kristovu přízeň zasloužit.

To Lutherovi umožnilo odlišovat evangelium (o Boží milosti) od zákona (lidské praxi) a tudíž také odlišit dvojí spravedlnost:

- 1) Spravedlnost z víry (evangelium)- spravedlnost před Bohem (sola fide)
- 2) Spravedlnost ze zákona – ta je omezena na lidské soužití, a dosahuje se jí spravedlnosti před lidmi.

Sem patří vše, co udržuje život, neb i život je stvořitelství dar a je pod patronací Ducha svatého.

Ani jedna z těch dvou „říší“ tak není zcela pod vládou Satanovou, i když Luther dobře ví, že skutečných křesťanů podle víry je malé a rozptýlené stádečko a svět a masy jsou nekřesťanské, třebaže si říkají křesťané a jsou pokřtěni.

Na druhé straně, i v „říši“ světa jsou i pohané, kteří se sice neřídí křesťanskými zákony, ale řídí se i rozumem a moudrostí.

Křesťan tak má žít naplno jako občan říše milosti i říše světa. Tím se ruší nejen starý dualismus „duše a těla“ i tradiční rozdělení na kleriky a laiky.

Pozn.: *My si dnes asi málo uvědomujeme, jak zásadnímu kroku se Luther odvážil. Od kritiky odpustkové praxe, jejíž hanebnost odsuzoval už Hus a*

jeho spojenci: „vždyť bezhříšnost by si mohl koupit i sám ďábel“, dospěl Luther k přesvědčení, že místo v Božím království si nelze zajistit žádným skutkem, nýbrž jen vírou v Boží milost zásluhou Kristovou. Spasení se tak stává intimní věcí mezi Bohem a jednotlivcem a všechny skutky, jakkoli bohubílé, nejsou než spravedlností „před lidmi“.

Lutherovi byla nejbližší křesťanství vlastnost, které říkal přiměřenost (epieikeia – mírnost, vlídnost), něm. Billigkeit. Ta umožňuje zlo strpět i trestat, zlu neodpírat i odpírat zároveň. To jsou ale rady pro jednotlivce. Zástupy toho - dle Luthera - schopny nejsou.

Zásady církevní správy:

- a) Uchovávat mezi lidmi prostor pro Boží slovo a též pro oživujícího Ducha
- b) Aby se Slovo vlastní vahou v lidech prosazovalo
- c) Za jistých okolností možné i napomenutí či odmítnutí, ale nad svědomím může panovat jen Bůh
- d) Na poli církevní správy může být různost
- e) Duchovní vláda se nemá zaměnit v zákonickou násilnou přísnost

Přístup ke světské vrchnosti:

Luthera se často jeho spolustolovníci ptali na různé politické otázky a měli ho k tomu, aby se k nim vyjádřil. Na to on odpověděl: nikoli...já v této záležitosti učím obecné zásadě, že zákony je zapotřebí dodržovat. Ale nevím dost dobře o které zákony jde a jak je vykládat – a ani mi to nepůsobí starosti, protože tady nejde o můj úkol.

Reformátoři obecně očekávali, že vlády se chopí jen člověk náležitě připravený: Kralování není nic pro obyčejné lidi nebo posluhy; žádá si hrdiny jakým lze důvěřovat a kteří si hledí obecného blaha.

Luther si byl i vědom nebezpečí: Vrchnost se kazí přesnadno, neboť vysoké postavení proměňuje mravy, ale nikdy k lepšímu a tak lehounce vyrábí tyrany.

To ovšem L. nebránilo v napomínání různých vrchností, když to považoval za nutné.

Luther i luterství zůstalo však imunní vůči všem radikálním náboženským sektám, které se k reformaci hlásily rovněž a které požadovaly radikální proměnu společnosti ve světle nově objeveného evangelia.

Těm blouznivcům, kteří odmítají soudy a zbraně L. říká: to je jakoby Pastýř svolal do jedné ohrady vlky, lvy, orly a ovce... a řekl jim: tak se tu spolu pěkně paste a buďte k sobě počestní a mírní.

Těm utopistům, kteří snili o společenství statků L. vzkazuje: společenství statků není součástí přirozeného práva. Není něčím přikázaným leda jen připuštěným. Ale i kdyby bylo přikázané, nebylo by možné je udržet kvůli zkaženosti lidské přirozenosti, protože by bylo více těch, kteří by statky spotřebovávali, než co by je opatrovali...

Pozn.: *Blouznivectví (Schwärmerei) je hanlivý název pro všechny novokřtěnecké sekty, které se objevily už s první vlnou reformačního nadšení. Tam, kde se dostaly do vedení města, byly zrušeny všechny říšské zákony. Jediným zákonem byla bible a společným znakem společenství majetku. S výjimkou excesu v Münsteru (1533-35), kde šlo hlavně o vypjaté očekávání příchodu Krista, prosluly tyto komunity svou mírumilovností a pracovitostí.*

Myšlenka, že radikální proměně společnosti ve světle evangelia Kristova patří i společné vlastnictví hmotných statků však nikdy úplně nezanikla. Byla jen potlačena, byť za cenu ztráty oné radikality. Smutným příkladem je Lutherův žák Tomáš Müntzer (1489-1525), který sám sebe považoval za husitu, ovšem ve smyslu radikálního programu Tábora. Od něho pochází heslo Omnia sunt communia (vše je společné). Na pozvání pražské (kališnické) univerzity přednášel i v Praze, ale pro své názory mnoho stoupenců nezískal a tak nakonec stanul v čele německého selského povstání proti vrchnosti a po jeho porážce byl popraven.

Luther za selské války. *O tom, že se postavil rozhodně na stranu vrchnosti a vyzval k zabíjení vzbouřených sedláků se mluví nejvíc. Jiní se snaží ukázat, že původně se zoufalými sedláky soucítit, ale když už došlo k boji, neměl jinou volbu. Přitom sedláci, kterým přeložil Nový zákon do němčiny, doufali v jeho zastání. A tak se stalo, že po hromadných popravách vzbouřenců to bylo naposledy, kdy povstalci nesli v průvodu obrazy Krista – jak smutně konstatoval švýcarský teolog Leonhard Ragaz (1868-1945).*

Prozatímní vrchnostenský episkopát a cuius regio.

Možná jste si mysleli, že Lutherova reformace uchvátila srdce všech Němců jako jeden muž. Tak tomu ale nebylo. Některá zemská knížata váhala připojit se k reformaci a zejména biskupové měli tendenci zachovat si věrnost papeži. Přitom reformace potřebovala, aby jim někdo

světil luterské kněze. Tak došlo k tomu, že úlohy biskupů se prozatímně ujala světská vrchnost. Stačilo tedy, že se k reformaci připojil majitel panství. Tato okolnostmi vynucená prozatímní praxe se pak stala zásadou „čí panství toho náboženství“ (cuius regio eius religio) již se řídila politická jednání o ukončení třicetileté války (1648) v důsledku čehož Češi ztratili na staletí náboženskou svobodu.

Ulrich Zwingli (1484-1531)

Rozdíl v původu: Luther byl vždy ve služebném postavení. Původně mnich, pak ve službách zeměpána.

Zwingli – syn starosty v republikánském zřízení curyšského kantonu, byl od mládí praktickým politikem.

Odpor proti monarchismu byl součástí národního sebevědomí již před reformací.

I on se připojil k reformaci ve stejném duchu jako Luther – v tom těžko hledat rozdíl. (sice lze, ale to není náš úkol).

I on přijímal Lutherovo učení o dvou říších a dvojí spravedlnosti (z víry a ze zákona). Ze zákona -tj. pro svět a jeho společenské (politické) uspořádání. Tedy spravedlnost před lidmi.

A zde si musíme uvědomit, z jak jiného prostředí oba reformátoři vyšli. Pro Luthera byla vrchnost zeměpán a jeho úředníci, kdežto jednotliví občané jen pouzí poddaní.

Pro Zwingliho (v republikánském městském státě) byla vrchnost bohatí a vlivní občané ve vedení státu – tedy vlastně ti, na jejichž moci se sám částečně podílel.

Mohl si tedy dovolit žádat po nich, aby se chovali jako křesťané, tedy aspoň trochu podle doporučení Ježíšových. Předepisovat něco vrchnosti bylo u Luthera nemyšlitelné.

I Zwingli se svými požadavky na vedení státu mnohdy narazil a musel je zmírnit a to i ve svém Curychu. A stejně tak, když kázal v kantonech jiných.

Ve svém „Počtu z víry“ předloženém císaři, musel projevit opatrnost, ale i v něm nepotlačil svůj názor, že strpění špatné vlády má své meze. Pokud vrchnosti chybí dobrotivost a spravedlnost, řádné dosazení ji neomlouvá a nestačí k oproštění svědomí panovníka. V poznámce k textu výslovně říká: Ať tedy státním osobám nenarůstá hřebínek, slyší-li, že „všechna moc pochází od Boha“; tím ještě nejsou ospravedlněny.

Na mnohé námitky, že světská moc přeci nejsou a ani nemají být andělé ve světě hříšných lidí, měl jakousi teorii, že spravedlnost k soužití hříšných lidí je „ubohá“ (ve srovnání s tou, kterou požaduje Ježíš), ale představuje jakousi „záchranou síť“ pro ty, kteří ji nejsou schopni. Světská pravidla tedy přece jen nějak vyvěrají z Božího zákona. Z jeho opravných snah je patrné i sociální citění s chudými rolníky, když požaduje, aby platili rentu jen z kladného výnosu hospodaření. Zwingli zemřel v boji, kdy se proti Curychu spiklo pět jiných kantonů.

Jean Kalvín (1509-1564)

Reformátor „druhého sledu“ jehož působení je spjato s ženevskou republikou a z Ženevy se pak pod názvem kalvinismu rozšířilo do Holandska, Anglie (puritáni) a do Skotska (John Knox)

Kalvínovo teologické východisko bylo společné s ostatními reformátory. I on užíval rozlišení dvou říší:

První, duchovní, v níž se dosahuje spravedlnosti před Bohem bez lidských zásluh. A druhá „tohoto světa“ v němž je nám dáno žít.

Zatímco v duchovní říši je člověk omilostněný Bohem svoboděn, v tomto světě je poután mnohými nesvobodami.

Že je člověk Bohem ospravedlněn se ale musí nějak projevit v tomto světě. A zde je důkazní břemeno na něm.

To je zřejmé, ale s tím by souhlasili i novokřtění v Münsteru, kteří se domnívali, že již jim není třeba soudů, zákonů či katů. Těm ale Kalvín říká, že zbavují člověka reálného (skutečného) lidství.

Řády a pořádky ve skutečném světě netřeba rušit, nýbrž je reformovat tak, aby sloužily ke cti Krista krále. Vzorná obec se tak stala symbolem přítomnosti Kristovy církve ve světě a základní ctností občana se stala tuhá kázeň.

Stát má podporovat církev ve vnějších projevech zbožnosti.

Kalvinismus byl vždy proti monarchii – jediným monarchou je Kristus.

Nejlepší vládní systém je aristokracie, tedy vláda lidí ušlechtilých.

Pozn. Pohnutkou pro tyto poznámky byla kniha Martina Wernische: **Politické myšlení evropské reformace**, jež je však pro svou vysokou odbornost pro laika obtížně čitelná.

Jan Kozlík

Salár a dary

Salár za rok 2022 či **dar sboru** můžete uhradit osobně v kostele, převodem nebo přiloženou složenkou na sborový účet. Děkujeme !

Číslo účtu: **230 163 7493 / 2010**

Své **hospodaření Českobratrská církev evangelická** zakládá na dobrovolné obětavosti, ať se to týká **sbírek**, nebo **darů**, mezi něž zahrnujeme i příspěvky zvané **salár**, které by jako hlavní zdroj příjmů měly zabezpečit vlastní církevní činnost.

Obracíme se na všechny členy i příznivce sboru s prosbou o podporu. V posledních letech výrazně rostou náklady na provoz sboru i personální náklady na faráře. Jedině s vaší pomocí se podaří provoz sboru, který pořádá akce i pro veřejnost, udržet!

Sborové listy na internetu

Sborové listy si můžete také stáhnout na **www.msenocce.wbs.cz** .

Najdete tam navíc články:

- Noc kostelů – článek M. Šimka
- Bohoslužby ve skalách – kázání M. Führera (německy s českým překladem) a pozdrav M. Šimka (česky i německy),
- Politické názory reformátorů (Luther, Zwingli, Kalvín) – text Jana Kozlíka

Dále je tu k dispozici i archiv starších čísel Sborových listů.

Farní sbor Českobratrské církve evangelické ve Mšeně u Mělníka

Farář Mgr. Michal Šimek, bytem v Kosmonosích,
tel.: 608 718 898, e-mail: majkl.simek@seznam.cz.

Webové stránky sboru: www.msenocce.wbs.cz

Bohoslužby se konají každou neděli v 10 hodin.